

TUUSULA

ELÄMÄÄ TUUSULASSA.

Tuusulan kunnan asukaslehti 3/2019

Kuutamotanssit Rusutjärven rannalla syntyivät yhdessä

s. 16

Yleisurheilija Topi Raitanen lenkkeilee
Tuusulanjärven ympäri s. 3

Anttilan tilakeskus kiinnostaa
kansainvälisiä arkkitehtejä s. 4

Monipuolista ja laadukasta
taideopetusta Tuusulassa s. 8

Kirjasto polkee kylille s. 10

Tuusulassa
kunnallista
museo-
toimintaa jo
70 vuotta
s. 14–15

www.tuusula.fi

Teksti: Arto Lindberg, pormestari

Tuusula rakentaa tulevaisuutta

Tuusula on Tuusulanjärven taiteilijayhteisöstä tunnettu kulttuurikunta, jossa taide ja kulttuuri elävät myös tässä päivässä. Olemme myös turvallinen, rauhallinen ja luonnonläheinen paikka, jonka sijainti lentokentän ja pääkaupungin läheisyydessä on vertaansa vailla. Listaa voisi jatkaa muun muassa laadukkaalla opetuksella, monipuolisilla lähiliikuntamahdollisuuksilla ja eri kylissä viriävällä yhteisöllisyydellä

Vahvuuksien lisäksi kehitettävää löytyy, jotta onnistumme kunnan elinvoimaisuuden vahvistamisessa. Yksi asia, johon olemme voimallisesti tarttuneet, on asunto- ja työpaikkarakentaminen. Asuntorakentamisen odotetaan kiihtyvän ja työpaikka-alueiden aukeavan pikimmiten.

Kilpailukykyisessä kunnassa on monipuolisia asumisen mahdollisuuksia eri elämänvaiheissa oleville ihmisille. Tuusulan 2020 asunomessujen alueella Rykmentinpuistossa rakentaminen on täydessä vauhdissa ja valmista tulee 10.7.–9.8.2020 järjestettäviin asunomessuihin mennessä. Asuntorakentamista on käynnissä ja käynnistymässä myös muualla Rykmentinpuiston alueella.

Tuusulan kunta on viime vuosina kaavoittanut työpaikka-alueita ja yritystontteja kovalla tahdilla. Sulan alueen ensimmäinen asemakaava on hyväksytty. Alueella päästään rakentamaan ensi vuonna. Rykmentinpuisto III:n osalta ehdotus kaavasta on valmisteilla ja tulossa lautakunta- ja hallituskäsittelyyn, ja ensi vuoden puolella valtuustoon. Alueella päästään rakentamaan vuonna 2021. Focus-alueella kaavoituksen valmistelu ja asemakaavatyö jatkuvat, kuten myös maanhankinta. Kehä IV:n suunnittelu jatkuu.

Koulujen ja päiväkotien sisäilmamurheita taklataan siirtymällä yhä useammassa paikassa väistötiloihin ennen kuin uusia tiloja saadaan rakennettua vanhojen tilalle. Syksyn koulutie aloitettiin uusissa väistöissä niin Riihikalliassa kuin Ruotsinkylässäkin. On tärkeää jatkaa nollatoleranssia sisäilmaongelmien osalta.

Ensi vuonna alkaa Martta Wendelin -päiväkodin rakentaminen ja toivottavasti heti perään Kirkonkylän kampuksenkin. Monion kohtalo on tällä erää markkinaoikeuden käsittelyssä ja sikäli toteutuksen aikataulu epäselvä.

Jokelan kehittymistä vahvistetaan osoittamalla henkilöresurssia keskittymään ainoastaan Jokelan tonttien rakentamiseen vauhdittamiseen. Kellokoskella saadaan entisen tonttitarjonnan lisäksi käyntiin pientalotonttien tarjonta, kun Linjapuiston alueelta tulevat tontit myyntiin. Toivotan asukaslehden lukijoille hyvää alkavaa syksyä.

Me teemme yhdessä uutta Tuusulaa!

Arto Lindberg, pormestari
arto.lindberg@tuusula.fi
040 314 3101

Jussi Salonen, apulaispormestari
jussi.salonen@tuusula.fi
040 314 3102

Mika Mäki-Kuhna, apulaispormestari
mika.maki-kuhna@tuusula.fi
040 314 3103

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Yleisurheilija Topi Raitanen lenkkeilee Tuusulanjärven ympäri
- 4 Anttilan tilakeskus kiinnostaa kansainvälisiä arkkitehtejä – Europan 15 -kilpailuehdotukset tulevat esille kuntalaisille
- 4 Maapoliittinen ohjelma päivitetään 2020-luvulle – suuria muutoksia ei ole luvassa
- 5 Tuusula vieraslajityön pilottikuntana
- 5 Tuusulanjärven ekologinen tila on parantunut
- 6 Kultsu takaa kaikille tuusulalaisille koululaisille tasa-arvoisen mahdollisuuden kokea paikallista kulttuuria
- 7 Taika Kultsu – varhaiskasvatuksessa taide ja kulttuuri kuuluvat arkeen
- 8 Nuorten Tuusula
- 8 Taiteen perusopetus – Monipuolista ja laadukasta taideopetusta Tuusulassa
- 9 Kirjastoauto Kirren uusitut iltareitit
- 10 Kirjasto polkee kylille
- 11 Syksyn tapahtumat
- 14 Tuusulassa kunnallista museotoimintaa jo 70 vuotta
- 16 Kuutamotanssit Rusutjärven rannalla syntyivät yhdessä
- 16 Osallistuvan budjetoinnin ideahaku alkaa!
- 17 Tiesitkö, että TE-toimistojen lisäksi myös kunta tarjoaa apua työnhaussa sitä tarvitseville työnhakijoille?
- 17 Tervetuloa Perhetupaan!
- 18 Miltä Tuusula näyttää kesätyöntekijän silmin?
- 19 Tuusula, Suomen laadukkain asuinkunta?
- 19 Järjestöfoorumi
- 19 Sinustako kahvikaveri?
- 19 Kuntalaisillat tulevat taas
- 19 Kutsu pormestari kylään

www.facebook.com/tuusula

www.instagram.com/tuusulankunta

www.twitter.com/tuusulankunta

Tuusulan kunnan asukaslehti 3/2019

Seuraavat lehdet:

4/2019 ajankohta tarkentuu

Päätoimittajat: Paula Kylä-Harakka,
paula.kyla-harakka@tuusula.fi, 040 314 2004
Pia Visti-Korhonen, pia.visti-korhonen@tuusula.fi,
040 314 2011

Taitto: Grapica Oy

Paino: Lehtisepät

Jakelu: SSM/Jakelujuniorit

Painos: 19 000 (julkinen tiedote)

Kannen kuva: Tuusulan kunta/ Kari Kohvakka

Elämää Tuusulassa
Tässä juttusarjassa esittelemme ihmisiä ja elämää Tuusulassa.

Yleisurheilija Topi Raitanen

lenkkeilee Tuusulanjärven ympäri

23-vuotias tuusulalainen yleisurheilija **Topi Raitanen** juoksee päämatkanaan 3 000 metrin esteitä ja kilpailee myös 1 500 metrin estejuoksussa. Joskus nuori juoksija pistää lenkkarit jalkaan ja pyrkii lenkille Tuusulanjärven maisemiin. Sinne hän myös veisi vieraita, jos joku paikka pitäisi valita.

Tuusulan kunta ja Asuntomessut Tuusulassa 2020 ovat toimineet yhtenä juoksija Topi Raitasen useista sponsoreista maaliskuusta 2019 alkaen. Yhteistyösopimus kattaa kaudet 2019 ja 2020 Tuusulan Asuntomessujen päättämiseen asti.

Tuusulan kunta palkitsi menestyksekkään nuoren vuoden urheilijana tammi-kuussa. Juoksija on herättänyt laajemmin huomiota matkallaan yleisurheilun huipulle.

Olympiaraja meni jo rikki kesäkuussa

Topi Raitanen juoksi päämatkallaan 3000 metrin estejuoksussa jo kesäkuussa kovan tuloksen. Suoritus vei pois paineita loppukaudesta.

– Juoksin aikaan 8,21 kesäkuun alussa ja alitin jo ensi vuoden Tokion olympialaisten kisarajan. Tavoitteeni oli päästä tällä kaudella alle 8,23:n, joten voin olla tulokseen tyytyväinen.

Tänä vuonna urheilija pitää yksittäisistä koitoksista tärkeimpänä vielä edessä olevia yleisurheilun MM-kilpailuja. Kilpailut järjestetään lokakuun alussa Dohassa, Qatarissa. Muuten Raitanen lähti kesään 2019 sillä asenteella, että tavoittelee yksittäisissä kisoissa menestymisen sijaan ylipäätään hyviä tuloksia.

Tulokset eivät ole yllätys yleisurheilua seuraaville: Viime kaudella Raitanen tais- teli itsensä EM-finaalissa kahdeksanneksi. Kalevan kisoissa hän on voittanut 3 000 metrin estejuoksussa Suomen mestaruuden vuosina 2016, 2018 ja 2019.

Tuusulassa parasta on sijainti ja maaseudun rauha

Topi Raitanen on asunut Tuusulassa vuodesta 2000 saakka, eli hän muutti paikkakunnalle ollessaan 4-vuotias. Perhe löysi kodin silloiselta asuntomessualueelta.

– Olen viihtynyt Tuusulassa. Matkustan paljon ja lentokentän läheisyys on tärkeää. On helppo tulla ja mennä. Pidän myös rauhallisesta asuinalueesta – siitä, että vaikka olemme lähellä lentokenttää ja Helsinkiä, olemme kuitenkin ihan maaseudun rauhassa.

Raitanen viettää erityisesti kesäisin paljon aikaa Tuusulassa, mutta harjoittelu ja kilpailu edellyttävät myös kulkemista paikasta toiseen. Talvisin harjoittelu tapahtuu enemmän Jyväskylässä.

Harjoittelun ja kilpailujen lomassa nuori juoksija suorittaa opintoja Perhon liiketalousopistossa Helsingissä. Hän lukee urheilumarkkinointia. Opintokokonaisuus on aktiiviselle kilpaurheilijalle ja hänen aikatauluihinsa räätälöity.

Jokaiselle löytyy oma tapa liikkua

– Tuusulassa on hienoja ulkoilureittejä. Varsinkin Tuusulanjärven ympärillä. Siinä voi tarkkailla hienoja maisemia 20 kilometrin ajan esimerkiksi pyörän selästä. Juoksu on itselleni ominainen laji. Laitan vain lenkkarit jalkaan ja lähdän ulos liik-

kumaan. Esimerkiksi järven ympäri juoksen täällä paljon.

Tuusulanjärven ympäristö olisi myös paikka, jonne hän veisi Tuusulaan saapuvat vieraansa: Rantatien kulttuurimaisemiin ja syömään johonkin alueen ravintoloista.

Raitanen kannustaa kaikkia kokeilemaan ja löytämään oman tapansa liikkua. Hän toivoo, että etenkin nuoret kokeilisivat paljon erilaisia urheilulajeja ja löytäisivät sitä kautta itselleen harrastuksen. ●

**ASUNTOMESSUT
TUUSULASSA 2020**

TUUSULA – ASUNTOMESSU- PÄÄKAUPUNKI

Topi Raitasen perhe muutti vuonna 2000 Tuusulaan silloiselle asuntomessualueelle. Kesällä 2020 Tuusulassa järjestetään jälleen asuntomessut: nämä ovat kaiken kaikkiaan kolmannet asuntomessut Tuusulassa ja asuntomessujen 50-vuotisjuhla-vuosi.

Ensi kesän messualueella Tuusulassa näet 40 kotia, 30 pientaloa, 500 asukkaan puistokylämaisen asuin- alueen ja uutuutena townhouse-koteja. Asuntomessut järjestetään Tuusulassa 10.7.-9.8.2020.

Tekstit: Minna Luoma

Anttilan tilakeskus kiinnostaa kansainvälisiä arkkitehtejä – Europan 15 -kilpailuehdotukset tulevat esille kuntalaisille

Parhaat päivänsä nähneen Anttilan tilakeskuksen alue Tuusulanjärven rantamaisemissa puhkeaa lähivuosina uuteen loistonsa. Ainakin kansainvälisen Europan 15 -arkkitehtuurikilpailun nuorilla, alle 40-vuotiailla arkkitehdeillä on seutuun vahva luotto.

Heinäkuussa päättyneessä arkkitehtuurikilpailussa Anttilan tilakeskuksen alue inspiroi arkkitehtejä jättämään kaikkiaan 31 kilpailuehdotusta. Määrä on paitsi suomalaisittain myös kansainvälisesti arvioiden merkittävä.

Kaavoituspäällikkö **Pia Sjöroos** uskoo, että Tuusulan osallistuminen Europan 15 -arkkitehtuurikilpailuun osui Anttilan tilakeskuksen osalta ajallisesti oikeaan aikaan.

– Kilpailukohde inspiroi todennäköisesti ilmassa olevien ilmiöiden ja trendien vuoksi. Puhutaan ilmastonmuutoksesta, ja arvostetaan lähellä matkustamista, lähellä tuotettua, omia juuria, paikallisuutta ja al-

kuperäisyyttä. Kaikkiin näihin löytyy yhtymäkohtia Anttilan tilakeskukseen.

Asemakaavatyö pyörähtää käyntiin heti voittajan selvittyä

Tuusulan kunta on saanut kilpailuehdotukset, mutta lopullinen tulos selviää joulun mennessä. Kansainvälinen raati kuulee kunnan toiveita ja näkemyksiä ja tekee niiden pohjalta oman päätöksensä kilpailun voittajasta.

Lisäksi kunnalla on mahdollisuus osoittaa toiveensa kunniamaininnan saajista.

– Tuusulan kunta on sitoutunut kilpailuun. Kun voittaja on selvillä, asemakaavan suunnittelutyö käynnistetään välittömästi voittajatyön pohjalta, Sjöroos kertoo.

Parhaimmillaan asemakaavaa on lupa odottaa valtuuston käsittelyyn reilun vuoden kuluttua, vuosien 2020–2021 vaihteessa.

Mitä toimintoja Anttilan alueelle? Kerro mielipiteesi

Tuusulan kunta odottaa arkkitehtuurikilpailuehdotuksilta uusia ja raikkaita ajatuksia Anttilan tilakeskuksen kehittämiseksi. Tavoitteena on, että kun alue on valmis,

siellä yhdistyy paitsi asuminen myös kaikille kuntalaisille avoimet toiminnot.

Mitä kaikkea alue valmistuttuaan pitää sisällään ja ketkä palveluja sinne voisivat tuottaa, on vielä avoin. Kunta kaipaakin siihen ehdotuksia myös asukkailta ja seudulla toimivilta yrityksiltä. Alueesta on tarkoitus luoda innostava ja jokaisella kuntalaista palveleva kokonaisuus.

Kuntalaisten ideoinnin ja ajatusten tukena toimivat kilpailuehdotukset. Ne tulevat esille yhden viikon ajaksi 30.9.–5.10. Taidekeskus Kasarmille. Viikon aikana paikalla päivystää kaavoituksen edustaja, joka vastaa asukkaiden kysymyksiin sekä ottaa vastaan palautetta ja kehittämisehdotuksia.

Näyttely on muutamana iltana avoina myös ilta-aikaan. Tarkista ajantasaiset tiedot kunnan verkkosivulta. ●

Maapoliittinen ohjelma päivitetään 2020-luvulle – suuria muutoksia ei ole luvassa

Kunnan maapoliittikka nousee otsikoihin yleensä yhden asian, lunastuksen yhteydessä. Vaikka maam-lakisallikunnille lunastusmahdollisuuden, Tuusulassa keinoon on turvauduttu erittäin harvoin.

– Tuusulan johtoajatuksena on toteuttaa pitkäjänteistä, reilua ja avointa maapoliittikkaa, toteaa maankäyttöpäällikkö **Päivi Hämäläinen**.

– Maita ostetaan kunnalle lähtökohtaisesti aina vapaaehtoisin kaupun.

Hämäläinen pitää Tuusulan maapoliittikan linjasta kuntalaisten etuna. Maapoliittinen ohjelma varmistaa, että pelisäännöt ovat kaikille tasapuoliset ja oikeudenmukaiset.

Maapoliittikan suunnitelmallisuus on vastuullisuutta

Johdonmukainen maapoliittikka kuuluu tärkeänä osana suunnitelmalliseen kuntatyöhön.

– Kunnat tarvitsevat rahaa, jolla vaalitaan asukkaiden hyvinvointia ja pidetään yllä heidän tarvitsemiaan palveluita. Rahaa kunnat saavat pääsääntöisesti verotuloista sekä hankkimalla ja kaavoittamalla maita, Hämäläinen valottaa.

Hän muistuttaa, että maahankintojen tulee olla kuitenkin aina vastuullisia. Ihan mistä tahansa, ihan millä tahansa hinnalla tarjolla olevaa maa-alueita ei kunnan ole viisasta ostaa. Maanhankintaa pyritään suuntaamaan yleiskaavan osoittamille tulleille rakentamisalueille.

Maapoliittinen ohjelma päivitetään 2020-luvulle

Maankäyttöä ohjaa lähes jokaiseen kuntaan laadittu oma maapoliittinen ohjelma. Tuusulassa ohjelma on viimeksi laadittu vuonna 2011. Nyt ohjelma on tarkoitus päivittää vastaamaan tulevan vuosikymmenen tarpeita.

Hämäläinen korostaa, että Tuusulan nykyinen maapoliittinen ohjelma on ollut hyvä ja erittäin toimiva. Siksi sen perusrunkoon ei ole tarkoitus kajota, eikä ohjelmaa ole luvassa suuria muutoksia.

– Kun maapoliittinen ohjelma on lähes kymmenen vuotta vanha, maailma on muuttunut. Lakeihin on tullut muutoksia, ja osa ohjelman tiedoista on vanhentunut. Päivitystyön avulla varmistetaan, että maapoliittinen ohjelma vastaa kunnan tarpeita myös tulevaisuudessa.

Maapoliittista ohjelmaa valmistellaan Tuusulassa syksyn aikana luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden yhteistyönä, ja se tulee luottamushenkilöiden käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi vuodenvaiheessa tai viimeistään ensi vuoden alussa. ●

Kuva: Mia Honkanen

Tuusula vieraslajityön pilottikuntana

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on kesällä panostanut vieraslajityöhön Tuusulassa.

– Järjestimme vieraslaji-illan, toteutimme karttakyselyn, verkostoiduimme sekä kartoitimme ja torjuimme vieraslajeja, kertoo ympäristösuunnittelija **Mia Honkanen** ympäristökeskuksesta.

– Tuusulan kunnalle teimme ohjeistusta yleisempien vieraslajien tunnistuksesta ja

sekä järjestimme koulutusta. Meillä on nyt selkeä visio siitä, mihin pyrimme, ja mitä vielä teemme loppuvuoden kuluessa.

Jatkossa toimintatapaa on tarkoitus monistaa muihin ympäristökeskuksen sopijakuntiin. Työn alla on vielä vieraslajiohjeistus kuntalaisille, mm. ohjeet talkoiden järjestämisestä. Sen jälkeen Tuusulassa on työkalut, joiden avulla jokainen voi ottaa osaa vieraslajien torjuntaan. ●

Ilmoita vieraslajit osoitteessa: <https://app.maptionnaire.com/fi/6286>. Sovellus löytyy myös ympäristökeskuksen verkkosivuilta osoitteesta www.keskiuudenmaanymparistokeskus.fi.

Vieraslajien ilmoittaminen on tärkeää, jotta saadaan kokonaiskuva ongelman laajuudesta ja torjuntatyö kohdistettua tärkeimpiin paikkoihin.

Lisätietoja:
mia.honkanen@tuusula.fi
puh. 040 314 4729.

Tuusulanjärven ekologinen tila on parantunut

– Tuusulanjärven ekologisen tilan luokittelussa on käytetty seurantatuloksia vuosilta 2012–2017. Kalasto on rehevälle järvelle tyyppisesti särkikalavaltainen. Alusveden happiongelmat ovat kuitenkin vähentyneet ja klorofylli- ja ravinnepitoisuudet pienentyneet. Tuusulanjärveen kohdistuu yhä voimakasta ulkoista kuormitusta ja myös sisäistä kuormitusta on havaittavissa. Heikossa kunnossa olleen Tuusulanjärven ekologinen tila on parantunut ja on nyt tyydyttävä, kertoo **Jaana Marttila** ELY-keskuksesta.

Järven tila ei kuitenkaan ole vakaa, vaan sinileväkukintoja voi esiintyä erityisesti lämpiminä kesinä, kuten kesällä

2018. Järven tilan vakiinnuttaminen paremmalle tasolle vie vielä aikaa ja uhkan tavoitteen saavuttamiselle aiheuttaa ilmastonmuutos, sillä sateet ja leudot talvet lisäävät ravinteiden huuhtoutumista valuma-alueelta. Seuraava tavoite on hyvä tila, jonka saavuttaminen edellyttää ulkoisen ravinnekuormituksen vähentämistä. ●

Lisätietoa:
www.tuusulanjarvi.org

Kuva: Kari Kohvakka

Teksti: Tajju Kiesilä

Tuusulan kulttuurikasvatussuunnitelmat

Kultsu ja Taika Kultsu

Kultsu takaa kaikille tuusulalaisille koululaisille tasa-arvoisen mahdollisuuden kokea paikallista kulttuuria

Kultsu on Tuusulan perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelma eli ihan nimensä mukaisesti suunnitelma siitä, miten kulttuuri-, taide- ja kulttuuriperintökasvatusta toteutetaan kunnassa osana opetusta. Kulttuurikasvatussuunnitelmia on kolmasosassa Suomen kunnista. Tuusulassa kunnan kulttuuripalveluiden – kulttuuri, kirjasto, museo – ja ope- tuspalveluiden yhteistyössä toteuttama suunnitelma on ollut käytössä syksystä 2016 alkaen.

Kulttuurikasvatussuunnitelman sisällöt tarjotaan Tuusulassa jokaiselle koululle ja jokaiselle luokka-asteen luokalle vuosittain. Ja todella kaikki koulut pääsevät osalliseksi sisällöistä välimatkoista huolimatta – joko sisällöt vietään suoraan kouluille tai kouluille järjestetään bussikuljetukset vierailukohteisiin.

Tuusulan Kultsun sisällöt 1.-9.-luokille

Kaikki kunnan ykkösluokkalaiset pääsevät tutustumaan omaan lähikirjastoon tai kirjastoautoon ja saavat kirjastokortin,

keväällä retkeillään Klaavolan talossa tutustumassa maalaistalon elämään ennen vanhaan. Kakkosilla vierailee tanssi- tai teatteripedagogin ohjaama ilmaisutyöpaja omalla koululla, kolmoset pääsevät osallistumaan kirjaston kirjavinkkaukseen ja juhlimaan itsenäisyyspäivää pormestarin juhliin. Neloset aloittavat syksyisin luku- vuotensa paikallishistorian oppitunnilla, jolla tutustutaan Tuusulan tunnusesineisiin: ruutisarveen, pesukarttuun, tinasotilaaseen, tiiliskiveen ja Kellokosken Prinsessan tekemään käsityöhön. Oppitunnin lisäksi vietetään kokonainen päivä Kotiseuturetkellä. Vitosluokkalaiset tutustuvat lumileikkien kulttuurihistoriaan ja kestävään kehitykseen webinaarin muodossa,

kutoset vierailevat joko Halosenniemessä tai Taiteilijakoti Erkkolassa ja seiskaluokkalaiset saavat opetella tiedonhakua ratkaisemalla tehtäviä kirjastopelissä.

Tämän syksyn Kultsu-uutuutena kasiluokkalaiset pääsevät Tuusulan Kuvataidekoululle maalaamaan akryyliväreillä Miellenmaisema-maalaukset. Ysiluokkalaisilla on käytössään K9-kulttuurietukortti, joka toimii mobiilisti ja jolla pääsee mm. vuoden aikana 10 kertaa ilmaiseksi Tuusulan uimahalliin, saa alennuksen elokuva- lipusta Studio 123 -leffateatterissa, pääsee ilmaiseksi Keski-Uudenmaan Teatterin esityksiin, kokeilutunnille Tanssiopisto Keton tanssitunneille ja ensi kesänä myös Meidän Festivaalin muutamiiin konsertteihin. ●

Kuva: Kari Kohvakka

Kuva: Kari Kohvakka

Taika Kultsu – varhaiskasvatuksessa taide ja kulttuuri kuuluvat arkeen

Syksyllä 2018 käynnistettiin kulttuuripalvelujen ja varhaiskasvatuspalvelujen yhteinen projekti valmistelemaan kulttuurikasvatussuunnitelmaa varhaiskasvatuksen käyttöön. Suunnitelma valmistuu loppuvuodesta ja otetaan käyttöön vuoden 2020 alussa.

Taika Kultsu tulee olemaan työväline varhaiskasvatuksen arkeen ja se tulee koostumaan kolmesta eri osa-alueesta: arjen kulttuurikasvatuksen työvälineistä, taiteen ammattilaisten toteuttamasta toi-

minnasta sekä varhaiskasvatuksen henkilöstölle suunnatuista koulutuksista eri taidemenetelmien osajiksi.

Jokaisesta varhaiskasvatusyksiköstä on valittu kulttuurivastaava ja kulttuurivastaavat ovat yhdessä projektiryhmän kanssa kehittäneet työvälineeksi arkeen kulttuurin suunnittelutarjottimet. Tarjottimilta voi poimia yksittäisiä ideoita ja toteutustapoja sekä viikoittaiseen että kausittaiseen kulttuuritoimintaan lapsiryhmässä. Kunnan kulttuurin, kirjaston ja museon palvelut on koottu yhteen paikkaan Taika Kultsun verkkosivuille ja sieltä yksiköt voivat poimia omaan suunnitelmaansa vierailuja ja materiaalipaketteja, joita toteutavat vuoden aikana kunkin lapsiryhmän kanssa. Taidemenetelmäkoulutuksilla voidaan tarjota lisää eri taidealojen työvälineitä varhaiskasvattajille. ●

Teksti ja kuva: Tiina Vesimäki, Vaunukankaan varhaiskasvatusyksikön johtaja & Taika Kultsu –projektiryhmän jäsen

TAITEEN LUMOA VARHAISKASVATUKSEN ARJESSA

Vaunukankaan päiväkodin Taidepajassa tehtiin Grafiikkaa.

Vaunukankaan päiväkodissa toteutetaan Taidepaja-jakso kaksi kertaa vuodessa. Taidepajojen avulla rikastetaan viikoittain toteutettavaa taidekasvatusta tutustumalla eri taiteen tekemisen menetelmiin. Syksyisin valitaan yhteisöllisyyttä tukeva menetelmä, ja lapset tekevät taideteoksen yhteistyönä. Keväisin jokainen lapsi tekee oman teoksen. Syksyllä 2018 tutustuttiin pastelliliitujen käyttöön ja keväällä 2019 tehtiin grafiikkaa monotypiaa ja laakapainoa hyödyntäen.

Päiväkodin taidepajatyöryhmä valitsee jaksolle menetelmän, joka mahdollistaa jokaiselle lapselle onnistumisia ja elämyksiä. Henkilöstö perehdytetään välineiden ja materiaalien käyttöön, sil-

Perusopetuksen Kultsun ja varhaiskasvatuksen Taika Kultsun sisältöihin voi tutustua osoitteessa www.tuusulan-kulttuurikasvatus.fi

lä usein menetelmät ovat uusia myös heille. Jokainen lapsiryhmä hyödyntää menetelmää omista projekteistaan.

Yhteinen taidenäyttely

Taidepaja-jakso päättyy aina taidenäyttelyyn, joka suunnitellaan ja rakennetaan yhdessä lasten kanssa. Vanhempainkerho järjestää näyttelyn avajaisiin kahvituksen – ja näin juhlasta tulee lasten, päiväkodin aikuisten ja vanhempien yhteinen kulttuuritapahtuma.

Teksti: Henna-Mari Vasara ja Kirsi Kostainen
Kuva: Kari Kohvakka

Nuorten Tuusula

Tuusulan nuorisotilat aloittavat toiminnan syyskuun ensimmäisellä viikolla. Tarkemmat aukioloajat löydät Tuusulan kunnan alueellisen nuorisotyön verkkosivuilta ja somen kautta.

Nuorisotalot ovat avoinna yläkoulukäisille ja alle 18-vuotiaille nuorille. Kaikilla nuorisotiloilla on tarjolla toimintaa myös 5.–6.-luokkalaistille, uutena starttaa 6.-luokkalaisten avoin toiminta Kellokoskella. Nuorisotiloilla voit pelailla, hengaila ja viettää aikaa kavereiden kanssa turvallisessa ja päihteettömässä toiminnassa. Tulemalla mukaan pääset vaikuttamaan järjestettävään toimintaan! Ideoita voi jättää myös nuortenideat.fi -verkkopalvelun kautta.

Seuraava tapahtuma, Night Street Basket, järjestetään yhteistyössä Liikkuvan koulun,

urheiluseura KaVon ja vapaa-aikapalveluiden kanssa. ●

Suosittellemme ottamaan some-tilit seurantaan, jotta pysyt ajantasalla nuorten tapahtumista Tuusulassa!

SOMETILIT:

Tuusulan alueellinen nuorisotyö (fb)
@jokelanmonari
@kellokoskennuorkka
@nuorisotaloterttu
@rihankertsi
@hyrylanalueennuorisotyö

Night Street Basket -katukoristapahtuma nuorille järjestetään 7.9. uimahallin parkkialueella Hyrylässä.

Lisätiedot ja joukkueiden ilmoittautumiset lyyti.in/basket.

Teksti: Laura Nurro

Taiteen perusopetus

– Monipuolista ja laadukasta taideopetusta Tuusulassa

Tuusulassa on hienot mahdollisuudet opiskella taiteita pitkäjänteisesti ja päämäärätietoisesti taiteen perusopetuksen oppilaitoksissa.

Musiikin, tanssin, sirkustaiteen, käsityön ja kuvataiteen perusopetusta antavat Tuusulassa Keskisen Uudenmaan musiikkiopisto KUM, Keski-Uudenmaan tanssiopisto KETO, Sirkuskoulu Kia Ora!, TAITO käsityö- ja muotoilukoulu Etelä-Suomi sekä Tuusulan kuvataidekoulu.

Taiteen perusopetus on tavoitteellista ja etenee tasolta toiselle ikäryhmittäin varhaisiin opintoihin perusopintojen kautta syventäviin opintoihin.

Taiteen perusopetuksessa opetuksen toteutumista ohjaavat valtakunnalliset taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet sekä perusteiden pohjalta paikallisesti laaditut oppilaitosten omat opetussuunnitelmat. Opetus on tarkoitettu ensisijaisesti lapsille ja nuorille, mutta osa oppilaitoksista järjestää sitä myös aikuisille. Opettajina toimivat kunkin taiteenalan koulutetut opettajat.

Taiteen perusopetusta annetaan oppilaitoksesta riippuen yleisen (500 t) tai

laajan (1300 t) oppimäärän mukaisesti. Laajan oppimäärän mukaiset opinnot antavat valmiuksia myös alan ammatillisiin jatko-opintoihin. Oppilas saa Taiteen perusopetuksen päättötodistuksen suoritettuaan hyväksytysti koko oppimäärän mukaiset opinnot.

Musiikkiopiston opinnoissa instrumenttivalintoja ovat mm. laulu, piano, jousisoittimet, erilaiset puhaltimet, lyömäsoittimet, kantele, harmonikka, sähkökitara ja rummut. Opintoihin kuuluvat myös yhteismusisointi pienryhmissä ja orkestereissa sekä musiikin hahmotusaineiden opintoja.

Tanssiopistossa kurssivalikoima ulottuu klassisesta baletista ja modernista nykytanssista vauhdikkaaseen breikkiin ja hiphoppiin.

Sirkuskoulun opinnoissa opitaan erilaisia sirkustaitoja kuperkeikoista ilma-akrobatiaan ja jongleeraukseen.

Käsityökoulun opinnoissa tutuksi tulevat monet elinympäristömme materiaalit ja käsityötekniikat aina perinteisestä neulonnasta, kudonnasta, kankaan kuvioinnista ja huovutuksesta puu- betoni- ja keramiikkatöihin.

Kuvataidekoulussa tutustutaan kuvataiteen laajaan maailmaan mm. piirtämisen ja maalaamisen, rakentelun, taidegraafikan, keramiikan ja kuvanveiston sekä sarakuvan ja animaation kautta. ●

Tarkempia tietoja opinnoista löytyy oppilaitosten omilta verkkosivuilta. www.kum.fi, www.keto.fi, www.taitoetelasuomi.fi ja www.tuusula.fi/kuvataidekoulu
Lämpimästi tervetuloa taideopetukseen mukaan!

Kuva: Milka Alanen

Kirjastoauto Kirren uusitut iltareitit

Kirjastoauto ajaa syksyllä uudella aikataululla. Reitti uudistusta lähdettiin toteuttamaan, jotta kirjastoauto voisi palvella entistä paremmin asiakkaitaan ja toisaalta tavoittaa kuntalaisia, jotka eivät ole aiemmin voineet helposti käyttää Kirren palveluita.

Uudistuksen tarkoituksena oli saada reitit ja pysäkit toimivammiksi sekä tarjota kaikille ilta-asiakkaille jokaviikkoiset pysäkit. Uudistuksessa pyrittiin löytämään mahdollisimman turvalliset pysähtymispaikat sekä reitit.

Asiakaskysely keväällä

Ennen reitti uudistuksen toteuttamista tehtiin asiakaskysely, johon oli mahdollisuus vastata joko sähköisesti tai paperisella vastauslomakkeella. Kysely oli auki kaksi viikkoa maaliskuussa 2019 ja siihen saatiin yhteensä 66 vastausta. Kirjastoauton nykyiset asiakkaat olivat vastausten perusteella varsin tyytyväisiä kirjastoauton palveluihin ja palaute oli positiivista. Kuntalaisilta, jotka eivät vielä käytä Kirren palveluita tuli useita uusia pysäkkiehdotuksia, joista lähes kaikki pystyttiin toteuttamaan.

Reitti uudistuksessa muutama pysäkki päätettiin myös lakkauttaa ja osa yhdistää. Esimerkiksi Lahelan alueella pysäkkiverkosto oli sen verran tiheä, että pysäkkien yhdistäminen oli järkevää. Muutama pysäkki lakkautettiin pieniksi käyneiden asiakasmäärien ja hankalan liikennöinnin vuoksi.

Uusille reiteille asiakkaiden toiveiden mukaan

Uudistuksen myötä pysäkkien aikataulua muokattiin asiakaskunnan tarpeita ja toiveita vastaavaksi. Kirre ajaa iltareitit neljänä päivänä viikossa ja melkein kaikilla pysäkeillä käydään joka viikko. Muutoksessa pystyttiin myös huomioimaan uusia asuinalueita. Perjantai-iltapäivät jätettiin aikataulussa vapaiksi, jotta Kirre pystyy osallistumaan erilaisiin tapahtumiin ja muihin yhteistyöhankkeisiin. ●

MAANANTAI

- 15.20–15.40 RIHA Pellavamäentie 3-5
- 15.50–16.05 MAANTIEKYLÄ Haarakaari
- 16.15–16.30 HUHTARIHI Huhtarihentie/Tivolintie
- 17.00–17.15 Klemetskogin koulu, Maisalantie 299 bussipys.
- 17.25–17.40 LAHELA Hernemäentie 58
- 17.50–18.05 STENBACKA Tuusulanjoentie pysäkki
- 18.10–18.25 LAHELA Lahelantie 280 (K-Market)
- 18.35–18.55 LAHELANPELTO Ritariperhosentie 8
- 19.10–19.25 RANTATIE 117
- 19.35–19.50 KRAPI bussipysäkki

TIISTAI

- 15.15–15.30 KERTTULI Lahelantie 11 (pariton viikko)
- 15.15–15.35 HYRYLÄ Rykmentintie 44/45 (parillinen viikko)
- 15.45–16.00 MIKKOLA Mikkolan koulu
- 16.15–16.30 RISTIKIVENMÄKI Pietaryrtintie 6
- 17.10–17.25 VUOHIKKA Vuohikkaankaari 60
- 17.35–17.50 RUSUTJÄRVI Nummitie/Siippon Nummitie
- 18.00–18.20 NUMMENHARJU Nummenharjunt/Kissankäp.
- 18.25–18.40 SEPÄNTIE/Vanha Unkka
- 18.45–19.00 VAUNUKANGAS Kiesikuja/Vaunukankaantie
- 19.05–19.20 LAHELA Lahelantie 45 bussipysäkki
- 19.30–19.50 BOSTON Bostoninkaari 10

KESKIVIIKKO

- 15.00–15.20 KELLOKOSKI Roinilan päiväkot (pariton viikko)
- 15.00–15.20 KELLOKOSKI Torpparin päiväkot (parillinen viikko)
- 15.35–15.50 NUPPULINNA Hornankalliontien risteys
- 16.00–16.15 PERTTU Pertuntie/Hämäläisenmutka
- 16.50–17.05 LEPOLA Iltalenkki/Höyhensaarentie
- 17.15–17.30 LEPOLA Peltokaaren puistotie / Liisinkuja
- 17.50–18.10 KELLOKOSKI Carlanderintie 13
- 18.25–18.40 PUROLA Ankkapurontie 64
- 18.50–19.05 JÄNIKSENLINNA Vanha Hämeentie 528
- 19.20–19.40 HALKIVAHA Halkivahantie/Halkivahannotko

TORSTAI

- 16.10–16.25 KIRKONKYLÄ Lukkarintie 4
- 16.35–16.50 MATTILA Suotie/Piilipuisto
- 16.55–17.15 MATTILA Tuusulantie 76 (K-market) bussipys.
- 17.20–17.35 MATTILA Jukolansuora 3
- 17.50–18.10 Lahelan Tertun P-paikka
- 18.15–18.30 Lahelanniitty/Tasaniityntie 1
- 18.40–18.55 RIHA Kurpantie 3
- 19.05–19.25 RIHA Pellavamäentie 6
- 19.30–19.50 AMER Amerintie 5

Kirjasto polkee kylille

Keväästä alkaen on Tuusulan pyöräteillä voinut tulla vastaan kirjastoauto Kirreä pienempi ja ketterämpi kolmipyöräinen menopeli. Pääkirjastoon hankittiin viime talvena sähköavusteinen Christiania Bikes -laatikkopyörä.

Kirjastopyörän hankinta lähti ajatuksesta kehittää kirjastopalveluita uudella tavalla ja toiveesta tavoittaa kuntalaisia, jotka eivät vielä käytä kirjaston palveluita. Lisäksi pyörä tarjoaisi autottomille työntekijöille kulkuvälineen esimerkiksi kouluvierailuille. Toivoimme myös kirjaston näkyvyyden parantuvan, kun värikäs pyörä rullaa pitkin Tuusulaa. Tässä olemme siinä määrin onnistuneetkin, että "Jäätelöä!" -huudot leikkipuistoista alkavat olla vakio pyöräillessä, niin paljon pyörän tilava kori ilmeisesti näyttää pakastealtaalta.

Kesäkurvailua ympäri Etelä-Tuusulaa

Suurelle osalle henkilökuntaa sähköpyörä oli uusi tuttavuus, joten kevät meni ajoharjoituksissa. Kesällä kuitenkin päästiin vauhtiin, ja pyörällä polkaistiin satutunneille, piknikeille ja yleisötapahtumiin ja kokouksiinkin. Välillä satoi, välillä paistoi, mutta aina tuotiin kirjallisuutta eri tavoin esille. Aikuisten satutunneilla Hyrylän torilla ja Aleksis Kiven kuolinmökillä luettiin ääneen novelleja. Perheille ja lapsille oli tarinahetkiä ja ohjelmaa Kotkanpuistossa sekä Fjällbon ja Tuuliviirin puistoissa. Kotiseutupäivillä Seurakuntakeskuksen

pihalla pyörän uumenista paljastui kotimaisen kirjallisuuden salakapakka, josta sai kirjallisia vinkkejä eri aiheista. Tuusula Libre ja Old Fashioned virkistivät Tuusula-aiheisia "drinkkejä" janoavia. Taiteiden Yössä kirjastopyörä oli mukana tuomassa lukemisen iloa väkijoukoille.

Uudenmaan ensimmäinen kirjastofillarointi

Pyöräily tuntui olevan kesän sävel kirjastossa. Kesäkuussa pääkirjastossa vieraili joukko uusimaalaisia kirjastoammattilaisia kolmipäiväisellä Cycling For Libraries -pyöräretkellään. Kirjastofillaroinnin teema, jakamis- ja kiertotalouden edistäminen, toi esille kirjastojen jo pitkään tarjoamaa yhteiskäytön mallia vaihtoehtona kuluttamiselle. Kirjastolaiset starttasivat Lahdesta ja vierailivat ennen päätepysäkki Oodia useissa Uudenmaan kirjastoissa. Tuusulasta kirjastopyörä kävi saattamassa joukon Ruotsinkylään, mistä matka jatkui kohti Helsinkiä.

Varustukset pimeää ja pyryä vastaan

Vaikka kesä on pyöräilyn parasta aikaa, kirjaston pyörässä on myös talvirenkaat, joten rohkeimmat virkailijat voi nähdä Tuusulan teillä myös lumiseen aikaan. Keltainen heijastinliivi toppatakin päälle ja pipo kypärän alle, niin kyllä näkyy ja tarkenee! Pyörällä pääse helposti ja kätevästi esimerkiksi kotipalveluasiakkaiden luokse tai vinkkauksiin kouluille ja päiväkoteihin. Pyörän suureen kuljetuslaatikkoon voi laittaa 100 kilon edestä kirjoja, ja lainaus hoituu myös matkan varrella. Sähköavusteinen pyörä vie isonkin lastin kevyesti perille. ●

JOKELAN KIRJASTO AVAUTUU 23.9.

Jokelan kirjaston 29.5.2019 alkanut remontti viivästyy lattiassa ilmenneiden ongelmien vuoksi. Jokelan kirjasto avataan maanantaina 23.9.2019.

2.-13.9. Jokelan kirjaston henkilökunta palvelee kirjaston lukusalis-
sa väliaikaisessa toimistossa: ma-
to 13-19, pe 10-16, la-su suljettu.

16.9.-20.9. Kirjastossa on mahdollisuus palauttaa aineistoa omatoimisesti sekä noutaa varauksia itsepalveluhyllystä: arkisin klo 13-16, la-su suljettu. Kirjaston palautusluukku on myös käytössä.

Kulttuurin Tuusula – syksy täynnä tapahtumia

PORMESTARIN KAHVIT

Tule keskustelemaan pormestari Arto Lindbergin kanssa Tuusulan ajankohtaisista asioista kahvikupin äärelle.

11.10. klo 10–11 Yhden tähden tarina, Urakkakuja 1 c, Jokela

18.10. klo 10–11 Kinuskillä, Vanha valtatie 190, Kellokoski

TUUSULAN KIRJASTOT

Anni Kuulan näyttely 2.–30.9.

Tuusulan pääkirjasto
Anni Kuulan näyttely "Vanha äiti ja Pölkky-pää" on esillä Tuusulan pääkirjaston taideseinällä 2.-30.9.

Kirjailijavieraana Risto Uimonen 4.9. klo 10–12

Tuusulan pääkirjasto
Tietokirjailija ja journalisti Risto Uimonen vierailee pääkirjaston senioritapahtumassa. Tilaisuus on maksuton ja kaikille avoin, ei ennakoilmoittautumista. Kahvitarjoilu.

Asuntomessut 2020 - Riikka Uusikulku kertoo Tuusulan messuista 18.9. klo 10–12

Tuusulan pääkirjasto
Tuusulan Asuntomessujen projektipäällikkö Riikka Uusikulku kertoo tilaisuudessa Tuusulan 2020 asuntomessuista ja niiden vaikutuksesta Tuusulaan. Vapaa pääsy. Kahvitarjoilu.

Vauvaviikko Tuusulan kirjastoissa 23.–27.9.

Tuusulan kirjastot
Tuusulan kirjastot järjestävät Vauvaviikon yhteistyössä neuvolan ja perhetupien kanssa. Ohjelmassa mm. taaperoteatteriesityksiä ja kirjastojen työntekijöiden jalkautumista perhetupiin ja neuvoloihin.

Sanotut asiat -tanssiteos 24.9. klo 18–18.30

Tuusulan pääkirjasto
Kolme tanssitaiteilijaa, Katriina Kantola, Maikki Palm ja Anna-Liisa Parkkinen tutkivat tekstin ja puhutun kielen vaikutusta kehollisuuteen ja keholliseen ilmaisuun, kosketuskulttuuriin ja sanalliseen kulttuuriin. Vapaa pääsy.

Syksyn värit -runomatinea 2.10. klo 10–12

Tuusulan pääkirjasto
Tuusulalaiset runoilijat Leena Markkanen, Seija Kaipio ja Marja Holopainen lausuvat runoja ja keskustelevat runoudesta pääkirjaston senioritapahtumassa. Tilaisuus on maksuton ja kaikille avoin, ei ennakoilmoittautumista. Kahvitarjoilu.

Puolustusministeri Antti Kaikkonen Jokelan kirjaston vieraana 7.10. klo 16–17

Jokelan kirjasto
Puolustusministeri Antti Kaikkonen keskustelee hallitusohjelmasta kansalaisten kanssa ja avaa samalla uudistetun Jokelan kirjaston.

Hanneriina Moisseinen vierailee pääkirjastossa 10.10. klo 18–19

Tuusulan pääkirjasto
Sarjakuvataiteilija Hanneriina Moisseinen vierailee Tuusulan pääkirjastossa. Vapaa pääsy.

Satumaailmoja! -sanataidepaja 14.–15.10. klo 10–12

Kellokosken kirjasto
Koulujen syyslomaviikolla sanataidepajassa 14.-15.10. tutustutaan erilaisiin satumaailmihin ja kehitetään omia ihmemaita. Pajassa tehdyistä teoksista kootaan kirjastoon pieni näyttely. Suositusikä 10+. Ilmoittautumiset ja lisätiedot: kellokoskenkirjasto@tuusula.fi tai 040 314 4245.

Soturikissat-ilta 5.11. klo 15–19

Kellokosken kirjasto
Tervetuloa viettämään mukava ilta suosittuun Soturikissat-kirjasarjan hengessä!

Pehmolelujen yökyläily 6.11. klo 13–19

Jokelan kirjasto
Tuo pehmolelusi yökylään Jokelan kirjastoon! Pehmolelun voi tuoda kirjastoon ke 6.11. klo 19 mennessä ja hakea takaisin seuraavana päivänä klo 13 alkaen.

Christmas Jazz – Mariah Hortans / M Sandberg Duo 25.11. klo 18–19

Tuusulan pääkirjasto
Jazzlaulajatar Mariah Hortansin ja kitaristi Mathias Sandbergin tunnelmallisessa konsertissa on luvassa jazzin ja joulun taikaa. Vapaa pääsy.

LASTEN MUSEOJUHLAT TUUSULANJÄRVEN MUSEOISSA 7.9. KLO 10–16

Tuusulan museot

Tuusulanjärven alueen museot Ainola, Ahola, Halosenniemi, Lottamuseo, Erkkola ja Aleksis Kiven kuolinmökki järjestävät la 7.9. klo 10–16 ensimmäiset yhteiset Lasten museojuhlat. Lasten museojuhlat ovat täynnä hauskoja työpajoja sekä mielenkiintoista nähtävää ja koettavaa. Lasten museojuhlien ohjelma on maksuton ja museoihin on maksuton sisäänpääsy lapsen kanssa koko päivän.

Kuva: Antti Kallio

HALOSENNIEMI

Halosenniementie 4-6, Tuusula
www.halosenniemi.fi

Naisia tupa täynnä – Maalauksia naisilta kuin naisistakin 8.9. asti

Halosenniemi on täyttynyt kesäksi naisista muuttuvissa rooleissa. Näyttelyssä on esillä Pekka Halosen ja muiden kultakauden taiteilijoiden merkkiteoksia

Taide pitkä, elämä lyhyt – Halosenniemen museo 70 vuotta 17.9.–8.12.

Näyttely juhlistaa Halosenniemen ja Tuusulan museon 70-vuotista taivalta. Esillä on kultakauden taidetta, lähinnä talon isännän Pekka Halosen maalauksia. Lisäksi esitellään museon muita kokoelmia: valokuvia ja arkistomateriaalia sekä tutkimustoimintaa.

Pekka Halosen syntymäpäivät 22.9. klo 12–17

Pekka Halosen syntymäpäivää 23.9. juhlistetaan sunnuntaina 22.9. kahvitarjoilulla Halosenniemessä.

TAITEILIJAKOTI ERKKOLA

Rantatie 25, Tuusula
www.erkkola.fi

Sydänten mies – 170 vuotta J. H. Erkon syntymästä 22.9. asti

Runoilija J. H. Erkon näyttelyssä juhlistaan runoilijaa taideteosten, valokuvien ja arkistomateriaalin avulla.

Muistatko Lumikin, Tuhkimon ja Punahilkkan? 2.10.–15.12.

Satuhahmoja kuvitus- ja nykytaiteessa – Martta Wendelin, Rudolf Koivu, Pilvi Takala, Titta Aaltonen, Katja Tukiainen.

Edla Soldan –draamaopastus 22.9. klo 14–14.30

Draamaesitys J. H. Erkon Jyväskylän seminaarin taustavaikuttajasta, opettaja Edla Soldanista. Roolissa nähdään näyttelijä Helena Rytty.

Muusa Klubi: Suolla sataa – matka suomalaisuuteen 27.10. klo 18–19.30

Näyttelijä Kati Outinen, sopraano Pia Freund ja pianisti Kristian Attila lähtevät matkalle suomalaisuuden myyttiseen menneisyyteen etsimään alkusyytä niille tunnoille, runoilille ja lauluille, joita itsenäinen Suomi on 100 vuoden aikana tuottanut. Liput 15 €. Ennakkovaraukset www.lyyti.in/suollasataa. Lipunmyynti Erkkolassa alkaa tuntia ennen esitystä. Ennakkovarattujen lippujen lunastus viimeistään puoli tuntia ennen esityksen alkua.

Eino Leinon Eksät – enemmän ja vähemmän muusina 31.10. klo 18–19.15

Pinja Hahtolan käsikirjoittama hulvattoman hauska ja oivaltava monologinäytelmä marssittaa nimensä mukaisesti lavalle koko joukon Eino Leinon sydämenvalittuja. Liput 15 €, ennakkovaraus www.lyyti.in/einoleinoneksat.

Kuva: Antti Kallio

Sevillasta Cherbourgiin –konsertit 3.11 klo 17 ja klo 19

Lauluviihteen helmiä Angelika Klasin ja Seppo Hovin seurassa. Konsertit klo 17 ja 19. Liput 20 €, ennakkovaraukset p. 040 526 2707 tai korhonen.piiu@gmail.com.

ALEKSIS KIVEN KUOLINMÖKKI

1.9.–10.10. la–su 12–17.

10.10. ke 10–16

Kansalliskirjailijamme Aleksis Kivi vietti vuonna 1872 elämänsä viimeiset kuukaudet veljensä räätäli Albert Stenvallin perheen hoivissa Tuusulan Rantatiellä, Syvälahden torpassa. Aleksis Kiven kuolinmökki muistuttaa olemassaolollaan miltä Tuusulan Rantatie näytti ennen alueen huvila-asutuksen ja maineikkaan taiteilijayhteisön syntyä.

KULTTUURITAPAHTUMAT

Kulttuurikahvila 12.9. klo 17.30–19.30

Tuusulan pääkirjasto
Kulttuurikahvila on avoin tuusulalaisten kulttuuriyhdistysten, tapahtumantekijöiden, tuottajien ja taiteilijoiden tapaamisfoorumi. Syyskuun tilaisuudessa esitellään uusi kulttuuritoimintalaki sekä kulttuuriavustusten uudistus. Kahvitarjoilu.

SYYSSKIDI - LASTEN OMA KULTTUURIVIIKKO 2.-10.11.

Lastenkulttuuria ja koko perheen tapahtumia Etelä-Tuusulassa, Kellokoskella ja Jokelassa! Ohjelmaa sekä arki-aamuisin että iltaisin ja viikonloppuisin. Ohjelmisto julkaistaan 30.9., varauslinkit aukeavat ti 8.10. alkaen osoitteessa www.tuusula.fi/syyskidi.

Kuva: Kari Kohvakka

LOTTAMUSEO

Rantatie 39, Tuusula
www.lottamuseo.fi

Lotan tarina - Vaadi aina ensin itsestäsi 18.12. asti

Lottamuseon päänäyttely Lotan tarina – Vaadi aina ensin itsestäsi kertoo lottajärjestön historiasta. Lotan tarina on elämyksellinen ja koskettava näyttely, jonka lähtökohtana ovat lottien henkilökohtaiset kokemukset.

Harmaat sisaret - lääkintälottien tarina 18.12. asti

Lottamuseon erikoisnäyttely Harmaat sisaret – Lääkintälottien tarina kertoo lääkin-täjaostossa työskennelleiden lottien kokemuksista, koulutuksesta ja käytännön työstä sekä tehtäviin liittyvistä iloista ja suruista lottien omin sanoin.

Lottamuseon ulkonäyttely 21.12. asti

Lottamuseon ulkonäyttelyssä kurkistetaan sodan aikaiselle rautatieasemalle, jolla kohetasivat sekä sairaita ja haavoittuneita kuljet-tavat sairasjunat että sotaa pakoon lähteneet sotalapset ja evakot.

Sairasjunan matkassa –draamaopastus maanantaisin 2.–30.9. klo 11

Lottakomennukselle ja sairasjunan arkeen museovierailijat johdattaa lääkintälotta Saara Kuosmasen henkilöahmo.

Syvärannan pihalla –puutarhaopastus keskiviikkoisin 4.–25.9. klo 13

Tutustutaan Syvärannan tilan historiaan ja puutarhan mielenkiintoisimpiin kohteisiin.

KURSSEJA

Enter ry:n tietotekniikkaopastus senioreille kirjastossa

Tuusulan kirjastot
Enter ry tarjoaa senioreille kirjastoissa maksutonta apua tietokoneiden, tablettien ja kännyköiden sekä sähköisten palveluiden käytössä. Jokelan ja Kellokosken kirjastoissa varattavissa henkilökohtainen 1 tunnin opastus, varaukset puhelimitse: Jokela 040 314 4040 ja Kellokoski 040 314 4245. Pääkirjastolla avoimet opastuspäivät (ei ennakkoilmoittautumista) torstaisin 5.9., 19.9., 3.10., 17.10., 31.10., 14.11., 28.11. ja 12.12 klo 12–14.

Vapaaehtoistoiminnan koulutuskokonaisuus 10.9.–10.10.

Tuusulan Opisto
Vapaaehtoistoiminnan koulutus toteutetaan Keski-Uudenmaan Yhdistysverkoston, Tuusulan kunnan, Tuusulan Opiston, Tuusulan Seurakunnan ja useiden eri järjestöjen yhteistyönä. Koulutus sopii kaikille niille, jotka haluavat saada vapaaehtoistoiminnasta uutta sisältöä elämäänsä. Suoritettua koulutuskokonaisuudesta saa todistuksen. Kurssin tarkempi ohjelma on Tuusulan Opiston verkkosivuilla.

Drone kurssi 24.9. klo 17.30–20

Jokela
Opastusta Dronen eli lennätettävän kuvauslaitteen käyttöön. Aiheena laitteiston ominaisuudet, lakimääräykset ja käyttö. Lisätiedot www.kuvaajat.com/Toiminta.

Kuva: Antti Kallio

Yhdistyskurssi 24.9. klo 18–19.45

Jokela-talo

Tiivis tietopaketti yhdistystoimintaan mukaan lähteville ja siitä kiinnostuneille. Illassa käydään läpi tärkeimmät toimintaa ohjaavat periaatteet ja säädökset, hallituksen tehtävät sekä jäsenten oikeudet ja velvollisuudet. Ilmoittautumiset 19.9. mennessä Jokelan Kansalaisopistoon opistopalvelut.fi/jokela tai p. 040 672 7527.

MUITA SYKSYN TAPAHTUMAVINKKEJÄ

Tuolivoimistelut syksy 2019

Rauhallista liikuntaa tuolia apuna käyttäen. Sopii henkilöille, joilla on ongelmia tasapainon ja liikkumisen kanssa. Ryhmään ei tarvitse ilmoittautua, maksuton.

- Hyrylä, Hyvän Tuulen Tupa, Martta-Augusta, tiistaisin 3.9. alkaen klo 10
- Riihikallio, Palvelukeskus, liikuntatila, tiistaisin 3.9. alkaen klo 13
- Kalliopohja, Kerhotila, keskiviikkoisin 4.9. alkaen klo 10
- Jokela, Hyvän Tuulen Tupa, Ester-Matilde, parittomat viikot, keskiviikkoisin 11.9. alkaen klo 10
- Kellokoski, Hyvän Tuulen Tupa, Kustaa-Aadolf, kuun toinen torstai 12.9. alkaen klo 9.30

Keusoten asukasfoorumi 4.9. klo 18–20

Hyvinkään kaupungintalo

Sähköinen omahoito ja asiointi lisääntyä sosiaali- ja terveyspalveluissa, mutta mitä se tarkoittaa sinulle. Tilaisuus on tarkoitettu Keski-Uudenmaan sotien jäsenkuntien asukkaille. Ei ennakkoilmoittautumista.

Hae Mut! Digistä mua! -kiertue 5.9.–9.10.

Tuusulan pääkirjasto, Jokelan kirjasto, kirjastoauto Kirre

Matalan kynnyksen digiapua. Digistä mua! -tapahtuma to 5.9. klo 10–14 Tuusulan pääkirjastolla ja Digitaioja senioreille ja muille aikuisille -tapahtuma ti 8.10. klo 10–14 Jokelan kirjastolla. Digineuvoja on tavattavissa kirjastoauto Kirren iltareiteillä tiistaisin 20.8.–10.9. ja keskiviikkoisin 18.9.–9.10.

Elonkorjuumarkkinat 8.9. klo 11–15

Krapi

Elonkorjuuseen liittyvien tuotteiden myyntikojut Krapin kauniissa pihapiirissä. Rapsuteltavana alpakoita, aaseja, kaneja ja koiria Lähderannan tilalta. Lapsille pihaleikkejä. Klo 12 Liian laiska sonni - Tarinoita maatalousajan Tuusulasta -luento. Ravintola Mankelin terassi auki. Vapaa pääsy.

Torstaikahvit - syyskauden avajaiset

12.9. klo 14–16

Lyylin kahvila

Torstaikahvit ovat Riihikallion alueen asukkaiden avoin kohtaamispaikka. Pistäydä kunnan tarjoamille pullakahville ja tutustu muihin asukkaisiin. Samalla kuulet uudesta kahvikaveri-toiminnasta. Syyskauden avajaisissa 12.9. luvassa myös bingoa.

Nuorten pipokurssi 17.9.–12.11.

Lyylin kahvila

Koululaisille suunnatussa kerhossa opastajina toimivat vapaaehtoiset neuleharrastajat, kunta tarjoaa materiaalit ja virvokkeet. Kerhokerrat pidetään tiistaisin klo 18–19.30, ei kuitenkaan syyslomaviikolla. Ilmoittautumiset yhteisömanageri Katja Repo, p. 040 314 3048, katja.repo@tuusula.fi.

Vanhustenviikon Tuusulan pääjuhla

kaikille ikääntyneille ihmisille

9.10. klo 13–17

Kellokosken koululla, (Koulutie 7)

Juhlan vietto alkaa koulun Tonkka-salissa, jossa on kahvitarjoilu klo 13–14. Varsinainen ohjelmallinen pääjuhla alkaa klo 14 koulun Patruuna-salissa. Tilaisuuden juhlapuheen pitää kirjailija Kirsti Manninen. Juhla on maksuton. Järjestäjä Kellokosken Eläkeläiset ry yhteistyössä Tuusulan kunnan kanssa. Tervetuloa!

Suomen tie talvisotaan -esitelmä

9.10. klo 18

Ilmatorjuntamuseo

Sotahistorioitsija FM Juhani Vakkuri esitelmöi yleisölle avoimessa tilaisuudessa talvisodasta.

Seitsemän veljeksien vaellusreitit

avajaiset 12.10. klo 10–13

Lahelanpellon Toukkapuisto, Ruotsinkylä Seitsemän veljeksien vaellusreitit mobiiliopastuksen avajaistapahtuma järjestetään sekä Lahelassa (Lahelanpellon Toukkapuisto) että Ruotsinkylässä (Maisalantie 237). Ohjelmassa mm. mobiiliopastuksen käyttöopastusta ja ohjattua tutustumista reittiin omalla kylällä.

Rouva Sana: Blogi on käyntikortti,

Jokelan torstaitreffeillä 31.10. klo 10–12

Jokelan kirjasto

Blogin ja bloggaamisen merkityksestä on kertomassa sisällöntuottaja, toimittaja ja bloggaaja, joka työskentelee digimarkkinointiviestintään erikoistuneessa yrityksessään nimeltä Sisältötoimisto Rouva Sana. Vapaa pääsy, ei ikärajaa. Kahvitarjoilu.

Ilmatorjunnan sotavarustehankinnat ja

-tilanne talvisodan aikana -luento 13.11.

klo 18–19.30

Ilmatorjuntamuseo

Luennoitsijana ev evp Ahti Lappi.

Lapsen oikeuksien päivä 20.11. klo 15–19

Tuusulan pääkirjasto

Tuusulan Pelastakaa Lapset ry, Tuusulan Nuormartat ry ja Tuusulan pääkirjasto järjestävät lapsille ja lapsiperheille tapahtuman lapsen oikeuksien päivänä. Ohjelmassa on mm. nalletohtori, askartelua ja satujen lukemista. Tarjolla on myös kahvia, teetä ja mehua.

Muista myös Gustavelundin ja Krapin Pajan syksyn tapahtumat!

Järjestöfoorumi
4.9.,
ks. sivu 19

Kuva: Heli Häkli

Tuusulassa kunnallista museotoimintaa jo 70 vuotta

Halosenniemen yläkerrassa oli esillä Tuusulan kotiseutumuseon talonpoikaisesineistöä museotoiminnan alkuvuosikymmeninä. Kuva: Tuusulan museo

Tänä vuonna Tuusulan museo juhlii 70-vuotista taivaltaan. Kunnallinen museotoiminta lasketaan alkaneeksi 16.2.1949, jolloin Tuusulan kunta osti Halosenniemen Pekka Halosen perikunnalta. 1980-luvulla museo sai ensimmäisen vakituisen työntekijän. Nykyään Tuusulan museolla on museokohteita yhteensä viisi ja vakituista henkilökuntaa 15 sekä kesäoppaita kymmenen. Museon taide- ja kuvakokoelmat ovat karttuneet vuosien varrella ja mahdollistaneet laajan tutkimus-, opetus- ja näyttelytoiminnan.

Tuusulan museon kehitys kunnallisena museona alkoi Halosenniemen ostosta. Kauppakirjan ehto rakennuksen museokäytöstä määritteli tulevaa toimintaa. Alku oli vaatimaton. Museo oli auki kesäkuukausina muutaman tunnin viikossa. Vahtimestari asui samassa rakennuksessa, joten museokäytössä oli vain ateljee, vanhempien makuuhuone, ylätambuuri ja pieni parven päällä oleva huone. Muutamaa vuotta aiemmin perustetun Tuusula-Seuran jäsenet keräsivät museoon talonpoikaisesineistöä kotiseutukokoelmaksi.

1970-luvulla Halosenniemen status alkoi muuttua. Ainola avattiin kotimuseona vuonna 1974 ja ihmisten kiinnostus Tuusulan taiteilijayhteisöä kohtaan kasvoi. Keväällä 1976 Halosenniemi avattiin taiteilijakotimuseona. Museokäyttöön otettiin myös yläkerran lastenhuone.

Samoihin aikoihin sekä kunta että vuonna 1977 perustettu Pekka Halosen seura ryhtyivät kokoamaan **Pekka Halosen** taidetta, esineistöä ja siihen liittyvää tietoa. Museotoiminta laajeni ja ammatillistui vähitellen. Vuonna 1980 ostettiin Klaavolan talo, joka avattiin Tuusulan 340-vuotispäivänä 22.7.1983. Seuraavana vuonna museolle palkattiin ensimmäinen vakituinen

kokoaikainen työntekijä, kun **Marke Naski-Multanen** aloitti museoamannuena.

Halosenniemen entisöinti 1990

Halosenniemessä tehtiin perusteellinen remontti ja entisöintityö ennen Pekka Halosen 125-vuotisjuhlaa vuonna 1990. Korjauksissa entinen talonmiehen asunto palautettiin taas Halosen aikaiseen asuun, ja koko talo käytiin läpi kivijalasta piipunhuippuun. Lipunmyyntiä ja museokauppaa varten rakennettiin tilat niemen tyveen.

Taidenäyttelytoiminnan edellytykset paraniivat, kun tilaa oli enemmän. Vuodesta 1992 lähtien talossa on ollut säännöllistä taidenäyttelytoimintaa. Halosenniemen kesänäyttely on nykyisin Tuusulan suosituin kesätapahtuma noin 20 000 kävijällään.

Museo kokoaa ja kertoo alueemme historiaa

1980-luvulla alkoivat karttua myös Tuusulan historiasta kertovat kokoelmat. Kokoelmissa on runsaasti materiaalia taiteilijayhteisön lisäksi Kellokosken ja Jokelan teollisuushistoriasta ja taajamien kehityksestä.

Kokoelmia tarvitaan museon opetustyössä, näyttelyissä ja tutkimuskäytössä. Erityisesti kuvia käytetään paljon. Museon vanhimmat valokuvat ovat 1860-luvulta ja tuoreimmat tältä vuodelta. Pekka Halosen taiteen kuvakokoelma on maamme kattavin. Museoista annetaan runsaasti asiatietoa ja kuvia erilaisiin tarkoituksiin.

Museo hoitaa myös kunnan taidekokoelmaa, johon kuuluu kunnan omien teosten lisäksi useita museolle talletettuja kokoelmia. Merkittävimpinä Pekka Halosen seuran ja Amerin kulttuurisäätiön kokoelmat. Kunnan taidekokoelmiin kuuluvia teoksia on nähtävillä kunnan julkisissa tiloissa ja niin omien museoidemme näyttelyissä kuin lainattuina muihin museoihin kotimaassa ja myös ulkomailla.

Museotalomme ovat eteläisessä Tuusulassa. Taiteilijakodit Halosenniemi ja Erkkola sekä Aleksis Kiven kuolinmökki kertovat suomalaisen kulttuurin luojaista. Klaavolan talossa esitellään talonpoikaskulttuuria. Laajaa ja merkittävää **Martta Wendelinin** kuvituskokoelmaa esitellään näyttelyissä Erkkolassa. Kuvittaja ja taidemaalari Martta Wendelinin elinaikana perustettu kuva-arkisto ja näyttelytila Taidakeskus Kasarmissa odottaa nyt rakennuksen remonttia.

Toimimme joka puolella kuntaa

Museo tekee työtä myös museoiden ulkopuolella, jotta voimme palvella koko kuntaa. Museon työntekijät käyvät kouluissa ja esittelevät historiaa erilaisissa tilaisuuksissa. Museopedagoginen toimintamme tavoittaa koulut ja varhaiskasvatuksen hyvin ja vahvistaa osaltaan kulttuurikunnan käsitettä. Kaikki Tuusulan neljäsluokkalaiset käyvät kulttuurikasvatussuunnitelmaan kuuluvalla kotiseuturetkellä.

500 kuvaa ja
kymmeniä kohteita!
Tutustu
www.virtuaalituusula.fi.

Halosenniemen ensimmäinen näyttely järjestettiin vuonna 1977. Yläkerran lastenhuoneessa oli esillä valokuvajäljennöksiä ja lehtileikkeitä sekä seinillä taidejäljennöksiä. Kuva: Tuusulan museo

Tänä kesänä Tuusulan museo avasi pop up -museon Jokelan tiilitehtaaseen pariiksi viikoksi, ja se sai suuren suosion. Tapah- tumalla pyritään kunnan muiden toimi- joiden kanssa herättämään kiinnostusta alueen tuleviin mahdollisuuksiin. Kello- kosken sairaalamuseossa sama tehtiin jo muutama vuosi sitten ja siellä museon toiminta on saatu jatkumaan toistaiseksi

hyvässä yhteistyössä museon omistajata- hon kanssa.

Toiseksi suosituin museomme noin 27 000 vuotuisella kävijällä on verkossa toimiva laaja verkkosivusto www.virtuaalituusula.fi. Se tehtiin yhdessä Tuusula- Seuran kanssa. Sivustolla on noin 500 valokuvaa ja esitelty kymmeniä kohteita. Sieltä löytyy kotiseutupolkuja maastossa

tallattavaksi tai kotona tietokoneen äärel- lä tutkittavaksi.

Halosenniemi oli viime vuonna kävijä- määränsä perusteella Suomen suosituin taiteilijakotimuseo. Se on edelleen Tuusu- lan museoiden ehdoton helmi. ●

Pekka Halosen Auringonlasku Tuusulanjärvellä vuodelta 1902 esittelee Halosenniemen rakentamisen vaiheita. Kuva: Museokuva

TAIDE PITKÄ, ELÄMÄ LYHYT

Halosenniemen ja Tuusulan museon 70-vuotista yhteistä taivalta juhlitaan Halosenniemessä syksyn näyttelyssä. Päärooli on kultakauden taiteella, lähinnä talon isännän maalauksilla. Lisäksi esitel- lään museon muita kokoelmia: valokuvia ja arkis- tomateriaalia sekä tutkimustoimintaa. Näyttelyssä nostetaan esille myös esineisiin liittyviä kiinnosta- via tarinoita. Juhlan kunniaksi esillä on myös Tuu- sulan kunnan uusin taidehankinta.

Taide pitkä, elämä lyhyt

– Halosenniemi museona 70 vuotta
17.9.–8.12.2019

Halosenniemi

Halosenniementie 4–6 (Rantatie), Tuusula
p. 040 314 3466
www.halosenniemi.fi
www.facebook.com/halosenniemi
www.instagram.com/halosenniemi

Avoinna

17.9.–8.12. ti–su klo 12–17

Pääsymaksut

aikuiset 8 €
eläkeläiset, opiskelijat 6 €
lapset (7–16 v.) 2 €
Museokortti-museo

Näyttelyn yleisöopastukset
sunnuntaisin klo 13 suomeksi ja klo 15 englanniksi

Teksti: Paula Kylä-Harakka ja Katja Repo

Kuutamotanssit Rusutjärven rannalla syntyivät yhdessä

Rusutjärven rannalla nähtiin jo perinteeksi muodostuneet kuutamotanssit 17.8. Elävä musiikki rantamaisemissa houkutteli paikalle myös **Vili Riuttasen** ja **Heidi Halmeen**.

– Tulin tänne isäni ja hyvän sään houkuttelemina. On mukavaa, kun on paljon väkeä liikkeellä ja pääsee näkemään ihmisiä. Tämä yhdistää kaikkia, Vili Riuttanen kertoo.

Nuori mies suorittaa asepalvelusta Helsingin Santahaminassa. Kuutamotansseihin hän tuli kolmannen kerran ja houkutteli myös Heidiin mukaan. Heidi kertoo, että Kellokoskellakin järjestetään monenlaisia tapahtumia. Hän osallistuu niihin, jos sattuu olemaan kotona.

Rusutjärvellä kuutamotanssit ovat muodostuneet jo perinteeksi. Tapahtuma on suunnattu kaiken ikäisille: on tanssia, köydenvetoa, keppihevostisoja ja laulua lapsille. Tanssit järjestää Rusutjärvi-seura.

Nyt tanssiaisia voitiin viettää Rusutjärven kunnostetussa koulurannassa. Rannan kunnostaminen oli yksi Tuusulan osallistuvan budjetoinnin projekteista vuonna 2019. Osallistuva budjetointi on uusi tapa osallistua ja vaikuttaa Tuusulassa. Siinä asukkaat päättävät yhteisten rahojen käytöstä. Vuonna 2019 osallistuvan budjetoinnin ehdotusten toteuttamiseen oli

Kuva: Kari Kohvakka

varattuna 100 000 euroa. Voittaneiden ehdotusten toteutusta voi seurata sähköisellä osallistumisalustalla <https://osallistu.tuusula.fi>.

Projektissa kunta teki tiivistä yhteistyötä Rusutjärvi-seuran kanssa. Kunnostus työt ja rakentaminen tehtiin talkoilla ja osallistuvan budjetoinnin varoilla hankit-

tiin muun muassa soutuvene ja uusi huvimaja. Rannan kunnostus sai asukkaat osallistumaan myös omaehtoisesti asuinalueensa viihtyvyyden parantamiseen: yksi toimitti kuorman rantahiekkaa ja toinen lainasi työkonetta hiekan levittämiseen. ●

Kuva: Kari Kohvakka

Osallistuvan budjetoinnin ideahaku alkaa!

Tuusulalaiset pääsevät taas vaikuttamaan yhteisten varojen käyttöön. Vuonna 2019 jaossa oli 100 000€ asukkaiden ideoimille ja toteutukseen äänestämille ehdotuksille. Kansalaisvaikuttamisen päivänä 1.10. avautuu sähköisellä osallistumisalustalla ideahaku ja siihen voivat osallistua kaikki 12 vuotta täyttäneet tuusulalaiset. Myös yhdistykset, seurakunnat ja muut yhteisöt voivat osallistua tekemällä asukkaiden hyvinvointia edistäviä ehdotuksia.

Osallistuvan budjetoinnin prosessissa on neljä vaihetta: ideointi, jalostus, äänestys ja toteutus. Asukkaat pääsevät osallistumaan kaikkiin näihin vaiheisiin sähköisellä osallistumisalustalla <https://osallistu.tuusula.fi> ja eri puolilla kuntaa järjestettävissä osallistuvan budjetoinnin tapahtumissa. Tapahtumista ilmoitetaan kunnan verkkosivuilla, paikallislehdissä ja sosiaalisen median kanavissa.

Tule sinäkin mukaan ideoimaan, jalostamaan, äänestämään ja toteuttamaan sinun ja muiden asukkaiden ehdotuksia! ●

OSALLISTUVA BUDJETOINTI 2020

Ideahaku: 1.10.–24.11.2019

Jatkojalostuspajat:
11.12.2019 Hyrylä,
7.1. Jokela, 9.1. Kellokoski,
14.1. Riihikallio ja 16.1. Lahela

Äänestys: 1.2.–23.2.

Toteutus käynnistyy: 1.3.

Tiesitkö, että TE-toimistojen lisäksi myös kunta tarjoaa apua työnhaussa sitä tarvitseville työnhakijoille?

Tuusulaan työllisyyspalvelut perustettiin vuoden 2018 alussa. Työllisyyspalvelutiimissä työskentelee kaksi työllisyysohjaajaa sekä sihteeri ja tiiminvetäjä.

Työllisyyspalveluissa keskitytään auttamaan niitä kuntalaisia, jotka kokevat tarvitsevansa apua työnhaussa tai uuden urapolun etsimisessä, eivätkä koe saavansa TE-toimistosta, eli tuttavallisemmin työkkäristä, itselleen sopivaa palvelua. Työllisyysohjaajat tapaavat asiakkaat kasvotusten ja kartoittavat heidän työnhakutilanteensa, jonka jälkeen asetetaan tavoitteet työllistymiseen tai kouluttautumiseen liittyen ja mietitään suunnitelma, kuinka tämä tavoite voidaan saavuttaa.

Työllisyyspalvelut toimivat Hyrylän torin laidalla, vanhan ostarin rakennuksessa osoitteessa Koskenmäenpolku 4, 2. kerroksessa.

Syksyllä työllisyyspalveluissa on paljon uusia asioita, jotka vaikuttavat niin työntekijöiden kuin asiakkaiden asioiden hoitamiseen.

– Asiakastietojärjestelmän vaihtaminen vanhasta sosiaalipalveluiden järjestelmästä uuteen, tarkoituksenmukaisempaan tietojärjestelmään tulee pitämään tiimimme kiireisenä alkusyksyn. Lisäksi aloitamme päivystystoiminnan, jolloin apua kaipaava työnhakija voi tulla juttelemaan tai kysymään neuvoa päivystävältä ohjaajalta työnhakuun liittyvään asiaan, kertoo **Laura**

Smolander, joka toimii tiimin esimiehenä ja samalla maahanmuutto- ja työllisyyspalveluyksikön päällikkönä.

– Nopeat kysymykset, tai vaikka cv:n kommentoinnin voi hoitaa paikan päällä, monimutkaisemmat asiat hoidetaan varaamalla kiireettömämpi aika työllisysohjaajalle, työllisysohjaaja Timo kuvaillee suunniteltua toimintaa.

Päivystys aloitetaan kokeiluluonteisesti pääkirjaston aulatiloiissa Hyrylässä tiistaisin klo 12–15. Toiminta käynnistyy 3.9 ja jatkuu ainakin 24.11. saakka, jonka jälkeen kokemusten perusteella tehdään päätös, jatketaanko päivystystoimintaa. Päivystävän työllisysohjaajan tunnistaa mustasta Tuusula-hupparista.

Asiakastyön lisäksi työllisyyspalveluissa pidetään tiiviisti yhteyttä alueen työnantajiin. Työnantaja saa työllisyyspalveluista neuvontaa liittyen työkokeiluihin, työllisyys Hankkeisiin sekä palkkauksiin haettavista lisätuista. Työllisyyspalvelut koordinoivat kunnan myöntämää työllistämisen kuntalisää sekä nuorten kesätyöhön myönnettäviä kesäseteleitä, ja tarvittaessa yhteensovittavat tuettua työ- tai työkokeilupaiikkaa etsiviä työnhakijoita ja tekemättömiä työtehtäviä. ●

Lisätietoja ja yhteydenotot:
tyollisyyspalvelut@tuusula.fi
www.tuusula.fi/tyollisyyspalvelut.

TYÖLLISYYSOHJAAJAT ESITTÄYTYVÄT

Timo: Olen työhönvalmennuksen moniotte-
lija Järvenpäästä. Olen auttanut eri taustaisia ihmisiä takaisin työmarkkinoille vuoden 2000 alusta asti erilaisissa työllistymistä tukevista palveluissa. Työnantaja vaihtui vuoden 2019 alusta Tuusulan kunnan työllisyyspalveluihin. Työn sisältö jatkuu samalla teemalla, tukien asiakkaita elämässään eteenpäin ja kohti työmarkkinoita. Seuraan aktiivisesti Tuusulan ja lähialueiden työmarkkinoiden kehitystä.

Sari: Työelämäkokemusta on eri ammattialoilta, kuten asiakaspalvelutyöstä ja sosiaalialalta lasten, nuorten ja perheiden kanssa tehtävästä työstä. Työllisyysliittymässä ohjaustehtävissä olen ollut usean vuoden ajan. Aloitan tänä syksynä työvalmennuksen erikoisammattitutkinnon opinnot työn ohessa.

Tervetuloa Perhetupaan!

Tuusulassa on kolme perhetupaa, alueellista kohtaamispaikkaa, jotka sijaitsevat Hyrylässä (Myötätuuli), Jokelassa (Notkokuisto) ja Kellokoskella (Ikioma).

Perhetupien avoimet perhekerhot ovat kohtaamispaikkoja, jotka toimivat vanhempien ja lasten yhteisinä olohuoneina. Avoimen perhekerhon ovet ovat avoinna kaikille lapsiperheille ja ovat osa avointa varhaiskasvatusta sekä varhaiskasvatuksen palveluverkkoa.

Perhekerhossa voi tutustua samassa elämäntilanteessa oleviin perheisiin ja saada

vertaistukea. Perhekerho tarjoaa lapsellesi mahdollisuuden saada leikkiseuraa ja harjoitella yhdessä toimimista muiden lasten kanssa.

Kerran viikossa erikseen järjestettävä vauvala on tarkoitettu perheille, joissa on alle vuoden vanha lapsi. Perhetuvissa järjestetään myös lasten kerhotoimintaa.

Perhekerhojen monipuolisesta ohjelmasta löydät tietoa perhetupien verkko- ja Facebook-sivuilta. Toimintaan osallistuminen on vapaaehtoista ja maksutonta. Toiminnasta vastaa varhaiskasvatuksen koulutuksen käynyt henkilöstö. ●

PERHETUPA MYÖTÄTUULI

Purjekuja 1, 04300 Tuusula
(käynti Hyökkäläntien puolelta)
puh. 040 314 4845

Avoim perhekerho

MA klo 9–13, TI-TO klo 9–16 ja PE klo 9–15
VAUVALA maanantaisin klo 13–16
Perhetupa Myötätuuli

PERHETUPA NOTKOPUISTO

Sivutie 4, 05400 Jokela
puh. 040 314 4873

Avoim perhekerho

KE klo 9–12 JA PE klo 9–15
VAUVALA tiistaisin klo 13–16.
Notkokuiston perhetupa

PERHETUPA IKIOMA

Nystenintie 6, 04500 Kellokoski
puh. 040 314 4247

Avoim perhekerho

MA klo 9–16 JA KE klo 9–12.30
VAUVALA maanantaisin klo 13–16.
Kellokosken perhetupa Ikioma

Teksti: Essi Jumisko
Kuva: Antti Kallio

Miltä Tuusula näyttää kesätyöntekijän silmin?

Tuusula on lähes 39 000 ihmisen koti, elämän keskus, paikka kasvaa ja kehittyä lapsesta aikuiseksi, paikka käydä kouluja, tehdä töitä, jäädä eläkkeelle ja seurata omien jälkipolvien kasvua. Monelle kunnasta on myös työpaikka, kuten minullekin tänä kesänä.

Olin kunnalla kaksi viikkoa kesätöissä, osana osallisuustiimiä. Toimenkuvani oli monimuotoinen. Pääsin erilaisiin kokouksiin, seurasin pormestarin menoja, vierailin useissa paikoissa ja tapahtumissa sekä tein näistä kaikista päivityksiä Kesätöissä Tuusulassa -Facebook-tilille. Monipuolisuus teki työstäni erittäin mielenkiintoisen.

Kaksi viikkoa on lyhyt aika, eikä siinä ehdi aivan perin pohjin kunnan toimintaan tutustua, mutta ehdin kuitenkin nähdä kotikuntaamme täysin uudesta näkökulmasta. Pääsin näkemään, miten Tuusulan asioita hoidetaan ja miten asiat kunnassamme oikeasti tapahtuvat ja edistyvät.

Kunnan toiminta on todella monialaista. Sitä en aiemmin ole niin paljon tullut ajatelleksikaan, kuinka paljon erilaisia toimialoja ja työtehtäviä kunnan sisältä todella löytyykään. On asukkaiden hyvinvointi- ja terveysasioista huolehtivia henkilöitä, on kuntalaisten osallisuutta edistävää porukkaa, viestintäpuolen hoitajia,

viherpuolen puutarhureita, kaavoituksesta ja asuntomessuasioista vastaajia, kunnan johdosta huolehtivia hahmoja sekä vaikka mitä muuta. Sekin, mitä minä olen täällä päässyt näkemään ja kuulemaan, on ollut varmasti vain pieni pintaraapaisu.

Kunnan johdon seuraaminen oli erittäin mielenkiintoinen osa työtäni. Itse pääsin juuri yhdeksänneltä luokalta, ja tänä vuonna yhteiskuntaopissa yksi aiheistamme oli juurikin kunnat. Puhuimme kunnan päätöksenteosta, pormestarista, hallituksesta, valtuustosta ja näiden tehtävistä. Oli hauskaa päästä konkreettisesti näkemään sitä, mistä olimme koulussa vain puhuneet ja lukeneet. Pääsin oikeasti katsomaan ja seuraamaan, mitä se pormestari tekee, missä ne valtuusto ja hallitus kokoontuvat, minkälainen tilaisuus on johtoryhmän kokous ja mistä siellä puhutaan. Toki näin asioista vain hyvin suppean osan, mutta ihan hyvän katsauksen niistä kuitenkin sain.

Kunnalla työskennellessäni tutustuin myös itselleni entuudestaan aivan tuntemattomiin aloihin. Aloihin, joiden olemassaolosta en ennen tiennytkään. Osallisuustiimi, johon minut otettiin kesätöihin, on juurikin tällainen. Osallisuustiimi? Mikä se on? Se oli minulle aivan hepreaa ennen sinne menoani. Pikkuhiljaa asian ydin kuitenkin valkeni minulle ja nykyään ymmärrän, mitä varten osallisuustiimikin täällä kunnassamme on. Lyhyesti sanottuna, osallisuustiimin työntekijät kuuntelevat meidän asukkaiden mielipiteitä ja antavat meille mahdollisuuksia osal-

listua ja vaikuttaa kuntamme toimintaan ja kehittämiseen. Tällainen uusiin asioihin tutustuminen ja niiden oivaltaminen oli erittäin mielenkiintoista.

Tajusin aivan uudella tavalla, miten paljon minulla on mahdollisuuksia vaikuttaa kotikuntani asioihin. Monet ihmiset eivät näistä mahdollisuuksista kuitenkaan tiedä. Esimerkkinä osallistuva budjetointi. Kuntalaisilla oli tänä vuonna mahdollisuus ehdottaa ja äänestää, mihin he haluavat kunnan käyttävän 100 000€! Ymmärrän, ettei ideoita kaikilla ole, mutta ääniäkin valmiille ideoille annettiin yhteensä vain 5011. Lisäksi samoilla henkilöillä oli mahdollisuus äänestää useita eri vaihtoehtoja,

eli äänestäjiä ei ollut näin paljon. Älkää ymmärtäkö väärin, tuo on ihan hyvä potti ääniä, mutta kun äänioikeutettuja olisi ollut yli 30 000! On sääli, ettei kaikkien ääntä saada kuuluviin. Kuulin itsekin koko jutusta vasta, kun äänestysaika oli jo ohi, eli en valitettavasti päässyt tällä

kertaa vaikuttamaan. Asiasta oli tiedotettu useissa eri paikoissa, kuten kuntamme nettisivuilla sekä asukaslehdessä. Tästä voimmekin ottaa opiksi, ettei häittäisi aina silloin tällöin käydä vähän vilkuilemassa, onko niihin tullut jotakin uutta tärkeää ja ajankohtaista asiaa.

Tämä kahden viikon kesätyö oli kokonaisuudessaan erinomainen tapa tutustua työelämään ja kotikuntaani, ja ensimmäisenä kesätyönäni luo varmasti loistavaa pohjaa tuleville työurilleni! ●

“Uusiin asioihin tutustuminen ja niiden oivaltaminen oli erittäin mielenkiintoista.”

Teksti: Marko Härkönen, kuntakehitysjohtaja, Tuusulan kunta

Tuusula, Suomen laadukkain asuinkunta?

Miten Tuusula vastaa kovaan kilpailuun asukkaista, samalla kun kaupungistumisen myötä suuret kaupungit juhlivat muutovoittojaan? Miten väki houkutellessaan asumaan ja kehittämään Tuusulaa?

Mielestäni Tuusulalla on jo tarjota useita valtteja tässä kilpailussa. Tuusula voi keskittyä määrän sijaan laatuun. Vireä ja luonnonläheinen kulttuurikunta tarjoaa turvalliset puitteet monimuotoiselle asumiselle ja erilaisille elämäntyylyille sekä kaupunkimaisissa keskustoissa että maaseutumaisissa kylissä. Tämä mahdollistaa erilaiset elämäntyyli- ja asumistavoitteet. Vetovoimatekijänä voidaan pitää myös laajaa palveluverkkouudistusta, jossa huomioidaan kokonaisuutena nykyiset ja kehitteillä olevat asuinalueet suhteessa palveluiden tarpeisiin. Keskustojakin kehitetään monipuolisiksi ja viihtyisiksi kuntalaisten olohuoneiksi.

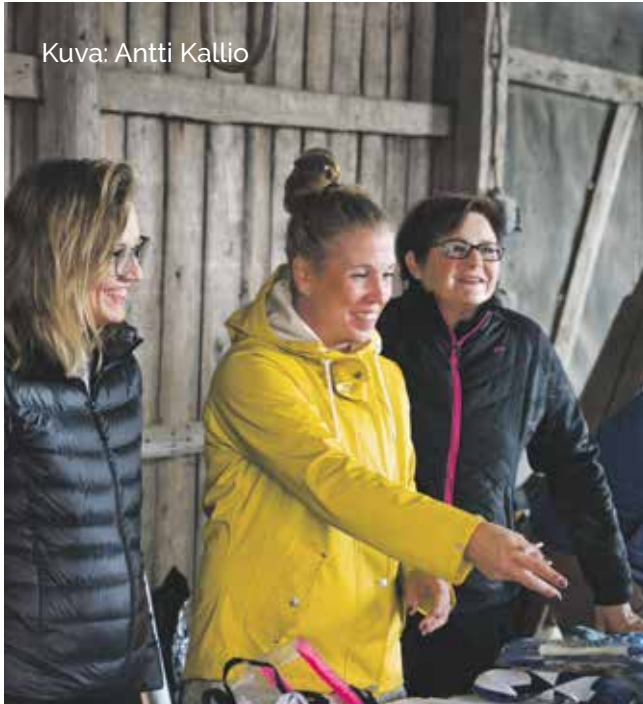
Todistetusti kasvupotentiaalia jo löytyy: Tuusula oli nostettu hienosti kärkikolmikkoon Kunnallisalan kehittämissäätiön ke-

vään tutkimuksessa. Se täytyy vaan saada määrätietoisesti voittajan tyyneydellä hyödynnettyä. Mielestäni laadukkaan elinympäristön rakentamisessa tulee hyödyntää Tuusulan vahvaa identiteettiä ja luottaa siihen, tarina on jo valmiina. Saamani palautteen perusteella ensi kesän Tuusulan asunomessuista kohistaan jo kovasti monipuolisen ja laadukkaan kohdetarjonnan vuoksi. Messualueella huomioimme asumisessa mm. kestävästä kehityksestä, yhteisöllisyydestä, monikäyttöisyydestä ja muodostamme erilaisille asukkaille luontevia kohtaamispaikkoja. Tuusulan aktiivinen arkkitehtikilpailujen järjestäminen on mahdollisuus tulevaisuudessakin – kehittämällä ja innovoimalla voidaan tarjota jotain erityistä ja parempaa elämänlaatua, todellisia vetovoimatekijöitä. Näihin kun vielä yhdistetään kulttuurikunnan historia, hyvä sijainti ja kaunis luonto, niin mahdollisuuksia on vaikka mihin – jopa Suomen parhaaksi asuinkunnaksi. ●

Ajatuksia

Kuva: Antti Kallio

Kuntalaisillat tulevat taas

Syksyn kuntalaisillojen kiertue käynnistyy **Miina Sillanpään** ja kansalaisvaikuttamisen päivänä 1.10. Kuntalaisilloissa saat katsauksen kunnan ajankohtaisiin asioihin ja pääset itse vaikuttamaan ja kehittämään kunnan palveluita ja lähiympäristöäsi. Illoissa pääset keskustelemaan myös kunnan eri toimialueiden asiantuntijoiden kanssa ja voit osallistua oman asuinympäristösi viihtyvyyden parantamiseen ideoimalla käyttökohteita osallistuvan budjetoinnin varoille. ●

"Pelkät sanat eivät riitä, tarvitaan myös tekoja!" Miina Sillanpää

SYKSYN ASUKASILLAT klo 18–20

1.10. Riihikallion koulu, Pellavamäentie 7, 04320 Tuusula

9.10. Pajalan koulu Pajalantie 44, 04300 Tuusula

24.10. Vaunukankaan koulu, Vaunukankaantie 3-5, D-ovi, 04300 Tuusula

6.11. Kellokosken koulu, Koulutie 7, ovet B1 ja B2, 04500 Kellokoski

13.11. Jokelan koulukeskus, Jyväkuja, 05400 Jokela

Järjestöfoorumi

Kaikki yhdistykset ja yhteisöt kutsutaan Järjestöfoorumiin kunnantalolle (Hyräläntie 16) keskiviikkona 4.9. klo 18-20. Tilaisuudessa käynnistetään järjestöstrategiatyötä, kartoitetaan yhdistysten tarpeita ja kunnan tapoja tukea eri yhteisöjen toimintaa Tuusulassa. Ilta on myös yhteisöjen keskinäisen verkostoitumisen foorumi. Kahvitarjoilu alkaa klo 17.30.

Sinustako kahvikaveri?

Etsimme kahvittelusta ja kaverista pitäviä henkilöitä Riihikalliolla joka toinen viikko pidettävälle torstai-kahveille. Kaverina oleminen ei vaadita erityistaitoja. Riittää jos sinulla on pari tuntia aikaa kerran tai kaksi kuukaudessa. Tule kuulemaan lisää torstai-kahveille 12.9. klo 14–16 Lyylin kahvilaan (Pellavamäentie 5) tai ota yhteyttä yhteisömanageri Katja Repo, p. 040 314 3048, katja.repo@tuusula.fi

Kutsu pormestari kylään

Puhuttavatko kunnan asiat kokoontumisissanne? Onko teillä kysyttävää pormestariilta? Nyt voitte kutsua Tuusulan pormestari Arto Lindbergin kylään keskustelemaan kanssanne ja kertomaan kunnan kuulumisia. Vierailukutsut kannattaa lähettää hyvissä ajoin ja mieluiten sähköpostilla osoitteeseen osallisuus@tuusula.fi tai puhelimitse Katja Repo p. 040 314 3048. Vierailuja toteutetaan helmikuun ajan.

Älä jää yksin muistiasioissa

Uudenmaan Muistiluotsi on asiantuntijakeskus, joka tuottaa tietoa, tukea ja toimintaa Keski-Uudenmaan alueella. Kaikkeen toimintaan ovat tervetulleet muistisairaat ihmiset, heidän läheisensä ja omaisensa sekä kaikki, jotka ovat muistista ja muistin huoltamisesta kiinnostuneita. Toiminta on maksutonta eikä se ole sidoksissa kuntarajoihin.

Toimintaamme:

- avoimet muistikahvilat
- muistitreeni- ja vertaisryhmiä
- taide- ja kulttuuriryhmä
- liikuntaryhmiä

Tarkemmat tiedot ja ilmoittautumiset: www.uudenmaanmuistiluotsi.fi
muistiohjaaja Pia Niiranen, pia.niiranen@espoonmuisti.fi, 040 739 5146
muistiohjaaja Laura Närhi, laura.narhi@espoonmuisti.fi, 040 136 7977
Keski-Uudenmaan Muistiyhdistys, puheenjohtaja Terhikki Koskinen, terhikki.koskinen@kolumbus.fi, 040 549 1046 (vastaa yhdistykseen liittyvistä asioista)

Tuusulan uusi bussilinjasto on astunut voimaan 12.8.2019. Oma reitti löytyy HSL:n Reittioppaan avulla osoitteessa www.reittiopas.fi.

SAMPO-palvelu on päätynyt, kun Tuusulassa siirryttiin HSL:n linjastosuunnitelman mukaiseen joukkoliikennetarjontaan.

Helsingin seudun liikenne
Helsingforsregionens trafik

Kuva: HSL/Lauri Eriksson

Leikkaa talteen!

Asiakaspalvelu TuusInfo

Tuusulan kunnan keskitetty asiakaspalvelu TuusInfo palvelee kuntalaisia, matkailijoita, yrityksiä ja yhteisöjä sekä kunnan työntekijöitä. asiakaspalvelupisteestä saa palvelua esimerkiksi HSL-asioihin ja -lippuihin liittyen sekä neuvontaa kunnan palveluihin liittyen. TuusInfo huolehtii myös #fiksa-tuusulaa-palvelusta.

Yhteystiedot

Osoite: Tuusulan pääkirjaston rakennus (Autoasemankatu 2, 04300 Tuusula)
Sähköposti: tuusinfo@tuusula.fi
Puhelinnumero: 09 8718 3070

Aukioloajat 5.8.2019 alkaen

ma 8–16
ti 8–16
ke 8–17.30
to 8–16
pe 8–12

Arki- ja juhlapyhien aattoina olemme auki klo 8–14

Etsitkö jonkin muun palvelumme puhelinnumeroa? Soita Tuusulan kunnan puhelinvaihteeseen 09 87181, josta sinut ohjataan etsimäsi palvelun numeroon.

TUUSULA

KEUSOTEN PALVELUT PÄHKINÄNKUORESSA

Tuusulan sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamisesta vastaa Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä (Keusote).

Hätäkeskus

Henkeä ja terveyttä uhkaavissa hätätilanteissa soita 112!

Kiireellinen hoito

Kiireellistä hoitoa tarvitaan tilanteissa, joissa ei ole välitöntä hengenvaaraa, mutta tilanne vaatii hoitoa vuorokauden sisällä. Ota yhteyttä oman terveysasemasi yhteyshenkilöön. Listaus terveysasemien yhteyshenkilöistä löytyy osoitteesta: www.keski-uudenmaansote.fi. Jos sinulla ei ole omaa yhteyshenkilöä, soita puhelinpalveluun 09 8718 3900, ma-to klo 8–16 ja pe klo 8–15.30.

Terveysasemien aukiolon ulkopuolella hoito tapahtuu Hyvinkään sairaalan päivystyksessä. Ennen päivystykseen hakeutumista soita maksuttomaan Päivystysapu-puhelinpalveluun, p. 116 117.

Lääkärin ja hoitajien vastaanotot

Ajanvaraus ja neuvonta hoituvat oman yhteyshenkilösi kautta tai soittamalla puhelinpalveluun.

Hammashoito

Ajanvaraus ja neuvonta kiireettömässä ja kiireellisissä asioissa: p. 09 8718 3733, ma-pe klo 7.45–15. Palvelupiste palvelee Hyrylän hammashoitolas- sa ma-to klo 7.45–15 ja pe klo 7.45–14.

Kiireellinen hammashoito ma-pe klo 15–20, viikonloppuisin ja arkipyhinä klo 8–18 välillä, p. 019 459 4760. Päivystys toimii Hyvinkään sairaalassa, Sairaalkatu 3, Hyvinkää (B-rakennus). Yöpäivystys klo 21–08 välillä tapahtuu Töölön sairaalassa Helsingissä. Vain välitöntä kiireellistä hoitoa tarvitsevat potilaat, p. 040 621 5699.

Röntgen

Hyrylän röntgen, Hyrylän tie 13, Tuusula, ma-to klo 8–15.30 ja pe klo 8–14.30. Perusröntgentutkimuksiin tarvitset läheteen, mutta aikaa ei tarvitse varata, muut tutkimukset: ajanvaraus.hus.fi tai p. 09 471 80900, ma-pe klo 8–15.30.

Laboratorio

Voit käydä laboratoriotutkimuksissa varaamalla ajan tai vuoronumerolla. Ajanvaraus ja neuvonta: p. 09 4718 6800, ma-pe 7.30–15.30. Ajan voi varata myös verkossa: www.hus.fi/sairaanhoito/laboratoriot

Neuvolat

Neuvolat ovat avoinna: ma-to klo 8–16, pe klo 8–15.30. Ajanvaraus puhelimitse oman alueen terveydenhoitajalta arkisin klo 12–13. Myös neuvolan avovastaanotto Hyrylässä, Jokelassa ja Kellokoskella.

Lastensuojelu

Virka-ajan lastensuojelun päivystysnumero p. 040 314 3301, ma-to 8–15 ja pe 8–13. Virka-ajan ulkopuolella päivystää sosiaali- ja kriisipäivystys, p. 040 315 3970.

Sosiaali- ja kriisipäivystys

Akuutin traumaattisen kriisin kohdatessa voi ottaa yhteyttä sosiaali- ja kriisipäivystykseen p. 040 315 3970.

Muut Keusoten palvelut osoitteessa www.keski-uudenmaansote.fi.

Keski-SOTE
Uudenmaan

